

Ontwikkelingen op het gebied van de ANBI-regeling en de giftenaftrek

De algemeen nut beogende instelling (ANBI) staat voortdurend in de publieke en politieke belangstelling. Vorig jaar heeft het kabinet gereageerd op de evaluaties in 2017 van de giftenaftrek en van de praktijk rond ANBI's en SBBI's. Een SBBI – Sociaal Belang Behartigende Instelling – is een organisatie die op de eerste plaats de individuele belangen van haar leden of een kleine doelgroep behartigt, maar ook maatschappelijke waarde heeft. Het kabinet heeft aangegeven de fiscale regelingen omtrent ANBI's te willen continueren. Daarna heeft een werkgroep van het Ministerie van Financiën en de SBF – Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie – een rapport opgesteld met een aantal verbeteropties. In deze factsheet bespreken wij de ANBI-regeling en de ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Wij sluiten af met een samenvatting van recente verbetervoorstellen van de staatssecretaris van Financiën.

De ANBI-regeling

De ANBI-status brengt fiscale voordelen met zich mee voor een instelling en voor haar donateurs. Een ANBI is een instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogd. Van 'uitsluitend of nagenoeg uitsluitend' is sprake van 90% of meer. Verder moet aan een aantal materiële en formele eisen worden voldaan.

Een ANBI moet bepaalde informatie op haar website publiceren, zoals een duidelijke beschrijving van haar doelstelling, de hoofdlijnen van het beleidsplan, het beloningsbeleid en een jaarlijkse financiële verantwoording.

Wanneer wordt voldaan aan de voorwaarden, geldt een aantal fiscale faciliteiten. Zo zijn schenkingen en nalatenschappen aan ANBI's vrijgesteld van schenk- en erfbelasting indien daaraan niet een opdracht is verbonden die het karakter van algemeen nut ontleemt. Voor de verkrijger zijn uitkeringen van een ANBI conform de algemeen nuttige doelstellingen vrijgesteld van schenkbelasting.

Giften aan een ANBI zijn aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Periodieke giften zijn geheel aftrekbaar, voor overige giften geldt een drempel van 1% van het verzamelinkomen (en minimaal € 60) en een plafond van 10% van het verzamelinkomen (de optelsom van het box 1-, box 2- en box 3-inkomen). Het tarief waartegen giften mogen worden afgetrokken, daalt vanaf 2020 in stapjes tot maximaal 37,05% in 2023.

Voor de vennootschapsbelasting zijn giften aan een ANBI aftrekbaar tot ten hoogste 50% van de winst met een maximum van € 100.000.

Ontwikkelingen op het gebied van de ANBI-regeling

Hieronder worden enkele relevante ontwikkelingen uit de afgelopen periode besproken.

De staatssecretaris van Financiën heeft als reactie op de evaluatierapport enkele ambities uitgesproken met betrekking tot de ANBI-regeling.

- Er moet worden gekeken naar mogelijkheden om de giftenaftrek en de ANBI-regeling minder complex te maken en de uitvoering te verbeteren; en
- De controle op de publicatieplicht moet worden verbeterd en mogelijk worden uitgebreid om financiering van extremistische organisaties te monitoren/voorkomen.

Deze suggesties werden in de Tweede Kamer ondersteund. Ook is een Kamermeerderheid voor het behoud van de giftenaftrek en de ANBI-regeling.

Vervolgens heeft de minister van Rechtsbescherming in december 2018 een conceptwetsvoorstel 'Transparantie maatschappelijke organisaties' ter consultatie gepubliceerd. Twee in het oog springende elementen hieruit zijn:

1. **Openbaarmaking grote donaties:**
Maatschappelijke organisaties worden verplicht om donaties van ten minste € 15.000 openbaar te maken.
Hierbij moeten de volgende gegevens worden gepubliceerd:
 - Het bedrag van de donatie;
 - De naam van de gever en diens woonplaats; en
 - De datum waarop de donatie is ontvangen.

Een maatschappelijke organisatie kan bij de minister voor Rechtsbescherming een verzoek indienen om de openbaarmaking van naam en woonplaats van een natuurlijke persoon achterwege te laten, indien publicatie zou leiden tot een gevaar voor de donateur.

2. **Publicatieplicht**
Een plicht voor stichtingen, die nu nog niet verplicht zijn om

een jaarrekening openbaar te maken, om jaarlijks de balans en staat van baten en lasten te publiceren.

Onder maatschappelijke organisaties vallen stichtingen, verenigingen en kerkgenootschappen, en dus ook ANBI's. Zowel door ANBI's als door andere organisaties is zeer kritisch gereageerd op het conceptwetsvoorstel. Het voornaamste bezwaar is de vrees dat mensen minder bereid zullen zijn om donaties van meer dan € 15.000 te doen, omdat donateurs vaak op hun privacy gesteld zijn. Het is op dit moment nog onduidelijk of dit wetsvoorstel zal worden voortgezet.

Verbetervoorstellen ANBI-regeling

Op 28 maart 2018 heeft de staatssecretaris van Financiën 16 voorstellen voor de versterking van de giftenaftrek en de ANBI-regelingen gepubliceerd. Hierna bespreken wij een aantal van deze verbetervoorstellen:

- De Belastingdienst gaat werken aan een 'slim invulscherm' voor giften in de aangifte inkomstenbelasting waardoor alleen ANBI's kunnen worden gekozen. Dit verhoogt het aantal correcte aangiften;
- Of en wanneer er voor welke waarde een gift is gedaan, is voor de Belastingdienst op dit moment eigenlijk alleen na te gaan bij de gevers zelf. Daarom doet een aantal ANBI's mee aan een pilot over gegevensuitwisseling van de giften door de ANBI's aan de Belastingdienst;
- Schrappen van de aftrekbaarheid van contante giften mede vanwege de fraudegevoeligheid en de afnemende rol van contant geld in de samenleving;
- ANBI's laten melden bij de Belastingdienst, wanneer een (substantiële) gift zonder reden wordt herroepen. Dit om fraude tegen te gaan;
- Een objectieve waardebeoordeling (zoals een taxatierapport) te verplichten voor de aftrek van giften in natura (van bijvoorbeeld meer dan € 2.500);
- Versoepeling van de liquidatiebepaling, in die zin dat een batig liquidatiesaldo na de opheffing van een ANBI moet worden aangewend ten behoeve van een ANBI (en niet ten behoeve van een ANBI met een soortgelijke doelstelling);
- Verduidelijking van het zogenaamde bestedingscriterium. Dit bestedingscriterium houdt in dat een ANBI niet meer vermogen mag aanhouden dan redelijkerwijs noodzakelijk is om de continuïteit van de voorziene werkzaamheden te waarborgen;
- Nadere regels op het gebied van onder meer 'impact investeringen' en het houden van belangen in ondernemingen zullen in overleg met de sector verder worden uitgewerkt.

Belang voor de praktijk

Meest in het oog springend is dat er mogelijk een publicatieplicht komt voor ANBI's van giften van € 15.000 of meer.

Daarnaast zijn 16 verbetervoorstellen aangekondigd, waarvan de verdere uitvoering de komende tijd zijn beslag zal krijgen. De uitwerking van deze voorstellen zal waarschijnlijk in de nabije toekomst worden gepresenteerd in wetsvoorstellen.

Waarschijnlijk zal een aantal voorwaarden voor het verkrijgen van de ANBI-status worden versoepeld. Aan de andere kant beogen de verbetervoorstellen te voorzien in een uitvoerbaar, handhaafbaar, administratief aantrekkelijk en robuust systeem, waarbij duidelijk de focus wordt gelegd op het verminderen van de complexe ANBI-regeling en giftenaftrek.

Mocht u meer informatie wensen, neem dan contact op met één van onze adviseurs.

Contact Cervus Belastingadvies B.V.
Maarten Jan Brouwer Tel: +31 (0)6 1493 2773
mjbrouwer@cervusbelastingadvies.nl